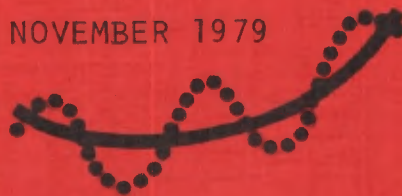

KONJUNKTUR TENDENSENE

NOVEMBER 1979

STATISTISK SENTRALBYRÅ Dronningensgate 16. Postboks 8131 Dep. Oslo1. Tlf. (02) 4138 20

INNHold

Konjunkturtendensene i utlandet

Sammenfatning
Tabellvedlegg
Diagramvedlegg

Konjunkturtendensene i Norge

Sammenfatning
Industriproduksjon
Arbeidsmarked
Ordreutvikling
Konsumeterspørse1
Utenriksøkonomi
Tabellvedlegg
Diagramvedlegg

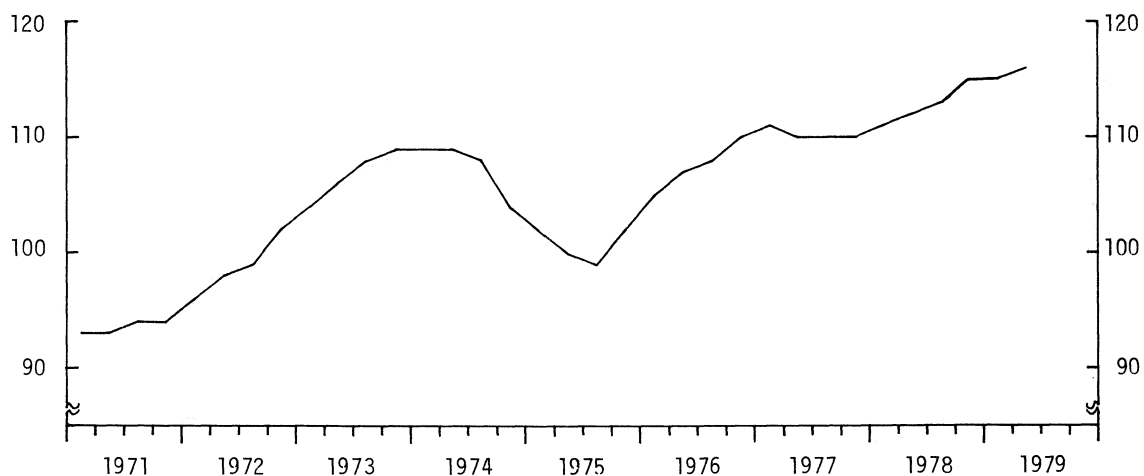
I V e s t - E u r o p a ser det ut til at konjunkturoppgangen er i ferd med å ebbe ut, med avtakende vekst i produksjon og etterspørsel. Investeringssetterspørselen viser fortsatt tegn til svikt og veksten i konsumetterspørselen har avtatt. Industriproduksjonen er i stagnasjon i Storbritannia og øker bare svakt i Frankrike. I Vest-Tyskland har industriproduksjonen vært i sterk oppgang gjennom første halvår, men også her har veksttakten avtatt noe i de siste månedene. Prisstigningstakten i Vest-Europa er fortsatt svært høy. Det er i første rekke forhøyelsene av oljeprisene som slår ut, men også prisene på mange andre råvarer har steget betydelig. For de fire største landene i Vest-Europa under ett økte konsumprisene med vel 13 prosent fra 1. kvartal til 3. kvartal i år, mot en stigning på 9 prosent fra 3. kvartal i fjor til 1. kvartal i år. Stigningstakten varierte sterkt fra land til land; sterkeste var stigningen fra 3. kvartal i fjor til 3. kvartal i år i Italia og Storbritannia (16 prosent) og svakest i Vest-Tyskland (5 prosent). Arbeidsløsheten er fortsatt svært høy, og tiltakende i Italia og Frankrike. I Danmark har den økonomiske politikken blitt strammet kraftig til, særlig for å redusere driftsunderskottet overfor utlandet, som er anslått til 13-14 milliarder danske kroner for 1979, mot 8 milliarder for 1978. De nye tiltakene omfatter bl.a. pris- og lønnsstopp fram til årsskiftet, økning i den direkte beskatningen og reduksjon i de offentlige utgiftene.

I S a m b a n d s s t a t e n e er samlet produksjon og etterspørsel i stagnasjon, og de ledende indikatorer peker mot konjunkturedgang. Konsumetterspørselen endrer seg lite, når en ser bort fra tilfeldige svingninger. Investeringssetterspørselen viser fortsatt svikt, og den økonomiske politikken er mer restriktiv enn før. Prisstigningen har vært tiltakende gjennom 1979, og konsumprisindeksen var i 3. kvartal 1979 hele 11,9 prosent høyere enn ett år tidligere. Arbeidsløsheten er fortsatt svært høy og svakt økende.

I J a p a n er samlet produksjon og etterspørsel i jamn stigning. Den innenlandske etterspørselen er fortsatt i god vekst, men også utenlandsetterspørselen viser nå tegn til å gi vekstimpulser. Prisstigningen er relativt svak, men tiltakende. Arbeidsløsheten er fortsatt forholdsvis lav.

INDUSTRIPRODUKSJONEN I VEST-EUROPA¹⁾

Sesongkorrigert. 1975 = 100

1) Tallene for 1. og 2. kv. 1979 bygger bare på oppgaver for EF-landene.

TABELLVEDLEGG FOR UTLANDET

Tabell 1. Storbritannia, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1975=100	Ordretilg. ¹⁾ Sesongkorr. 1975=100	Detaljoms.- volum Sesongkorr. 1971=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigeret 15/1-74 = 100
1977					
November	101,5	95	103,1	1 430	187,4
Desember	102,7	101	106,9	1 422	188,4
1978					
Januar	102,3	92	105,3	1 419	189,5
Februar	101,9	96	106,7	1 409	190,6
Mars	102,4	96	107,2	1 400	191,8
April	105,1	92	106,9	1 403	194,6
Mai	103,5	100	108,2	1 385	195,7
Juni	104,8	93	108,6	1 378	197,2
Juli	104,8	102	111,0	1 370	198,1
August	105,2	96	111,7	1 373	199,4
September	104,4	97	109,6	1 360	200,2
Oktober	102,7	98	110,2	1 350	201,1
November	102,9	135	110,5	1 332	202,5
Desember	104,0	109	113,8	1 320	204,2
1979					
Januar	93,4	91	109,6	1 342	207,2
Februar	104,7	96	110,4	1 367	208,9
Mars	107,7	90	110,8	1 362	210,6
April	106,5	100	115,4	1 327	214,2
Mai	107,1	110	113,5	1 306	215,9
Juni	110,2	107	120,3	1 279	219,6
Juli	108,1	109	108,7	1 279	229,1
August	101,8		111,5	1 265	230,9
September			111,0	1 264	233,2
Oktober				1 282	

1) Volumet av tilgangen på nye ordrer til verkstedindustrien fra innenlandske kunder.

Tabell 2. Vest-Tyskland, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1970=100	Ordretilg. ¹⁾ Sesongkorr. 1970=100	Detaljoms.- volum Sesongkorr. 1970=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigeret 1970=100
1977					
Oktober	114	113,2	119	1 032	146,9
November	114	111,6	123	1 033	147,1
Desember	117	116,5	124	1 020	147,5
1978					
Januar	117	109,5	124	988	148,4
Februar	113	104,1	124	1 010	149,2
Mars	113	102,1	124	1 024	149,7
April	115	111,1	124	1 002	150,1
Mai	113	109,7	123	1 011	150,5
Juni	116	112,4	126	992	150,8
Juli	118	110,1	125	989	150,8
August	117	108,4	125	996	150,4
September	119	113,4	127	982	150,0
Oktober	119	112,3	124	973	150,0
November	119	112,2	124	954	150,5
Desember	119	112,6	127	944	151,1
1979					
Januar	117	114,1	127	957	152,7
Februar	118	118,2	126	934	153,6
Mars	121	114,2	129	895	154,6
April	121	115,6	127	883	155,4
Mai	123	120,8	128	861	156,0
Juni	124	117,9	129	864	156,7
Juli	127	113,8	122	860	157,7
August	123	110,9		852	157,8
September	123			836	158,0

1) Volumet av tilgangen på nye ordrer til investeringsvareindustrien fra innenlandske kunder.

Tabell 3. Frankrike, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1970=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1970=100
1 9 7 7			
September	126	1 132	186,7
Oktober	122	1 097	188,2
November	126	1 068	188,9
Desember	122	1 054	189,4
1 9 7 8			
Januar	126	1 040	190,3
Februar	125	1 057	191,7
Mars	128	1 086	193,4
April	132	1 105	195,5
Mai	129	1 135	197,4
Juni	126	1 176	198,9
Juli	128	1 245	201,3
August	128	1 251	202,5
September	129	1 226	203,8
Oktober	129	1 219	205,7
November	131	1 215	206,8
Desember	132	1 238	207,8
1 9 7 9			
Januar	129	1 256	209,7
Februar	130	1 285	211,1
Mars	132	1 313	213,0
April	130	1 339	215,1
Mai	132	1 376	217,4
Juni	132	1 393	219,2
Juli		1 404	222,1
August		1 406	224,4

Tabell 4. Italia, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1975=100	Detailjoms.- volum Ukorrigert 1975=100	Arbeidsløshet Ukorrigert 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1975=100
1 9 7 7				
September	113,9	111,7		142,4
Oktober	109,0	112,3	1 598	144,0
November	111,3	106,8		146,1
Desember	108,7	156,9		146,8
1 9 7 8				
Januar	113,2	96,1	1 520	148,2
Februar	115,1	92,5		149,7
Mars	115,0	111,1		151,3
April	113,0	104,3	1 455	152,9
Mai	113,3	109,8		154,6
Juni	114,5	113,0		155,9
Juli	113,8	105,7	1 576	157,0
August	113,2	93,7		157,7
September	115,2	118,2		159,9
Oktober	121,6	119,7	1 586	161,6
November	121,9	116,6		163,0
Desember	119,7	171,5		164,2
1 9 7 9				
Januar	120,3	105,1	1 684	167,4
Februar	126,0	103,1		169,9
Mars	122,7	125,9		172,0
April	123,1		1 688	174,8
Mai	119,4			177,1
Juni	114,4			178,8
Juli	117,8		1 709	180,5
August				182,2

Tabell 5. S v e r i g e , konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1968=100	Ordretilg. 1) Ukorrigert 1970=100	Detaljoms.- volum Sesongkorr. 1. kv. 1973=100	Arbeidsløshet Ukorrigert 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1949=100
1 9 7 7					
November	124	193	124,9	78	444
Desember	124	232		77	447
1 9 7 8					
Januar	125	167		110	456
Februar	124	176	123,2	92	461
Mars	123	196		96	462
April	123	195		89	465
Mai	119	297	121,4	77	467
Juni	120	221		91	468
Juli	120	84		97	470
August	125	216	122,4	113	469
September	127	229		108	473
Oktober	126	225		89	475
November	127	224	126,2	78	477
Desember	129	218		86	480
1 9 7 9					
Januar	129	210		117	483
Februar	129	205	127,8	94	487
Mars	131	251		88	489
April	129	238		86	492
Mai	130	231	126,6	72	495
Juni	132	313		97	497
Juli	132	140		86	501
August	133	263	123,6	102	508
September				89	510
Oktober				78	

1) Verdi av tilgang på nye ordrer til verkstedindustrien ekskl. skipsverft fra innenlandske kunder.

Tabell 6. S a m b a n d s s t a t e n e , konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1967=100	Ordretilg. 1) Sesongkorr. Mrd. dollar	Detaljoms.- volum 2) Sesongkorr. Mrd. dollar	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1967=100
1 9 7 7					
Oktober	139,4	16,10	32,9	6 688	184,5
November	139,9	16,09	33,2	6 663	185,4
Desember	140,5	16,99	33,2	6 187	186,1
1 9 7 8					
Januar	138,7	16,51	32,1	6 292	187,2
Februar	139,4	17,88	33,4	6 092	188,4
Mars	141,4	17,51	33,8	6 153	189,8
April	143,5	17,41	34,0	6 063	191,5
Mai	144,3	18,12	33,9	6 156	193,3
Juni	145,5	18,16	33,8	5 864	195,3
Juli	147,7	17,45	33,7	6 176	196,7
August	148,6	18,36	34,0	5 940	197,8
September	149,6	19,84	34,2	5 964	199,3
Oktober	150,7	21,03	34,3	5 836	200,9
November	151,6	20,75	34,8	5 877	202,0
Desember	152,9	19,13	34,9	6 012	202,9
1 9 7 9					
Januar	152,5	21,41	34,6	5 883	204,7
Februar	153,3	22,87	34,3	5 881	207,1
Mars	154,5	23,98	34,4	5 871	209,1
April	151,6	20,77	33,8	5 937	211,5
Mai	153,8	20,97	33,6	5 929	214,1
Juni	153,8	21,75	33,1	5 774	216,6
Juli	153,8	20,23	33,0	5 848	218,9
August	151,9	19,19	33,7	6 149	221,1
September					223,7

1) Verdi av tilgang på nye ordrer til investeringsvareindustrien.

2) 1967-priser.

Tabell 7. J a p a n , konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1975=100	Ordretilg. ¹⁾ Sesongkorr. Mrd.yen	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1975=100
1 9 7 7				
Oktober	115,0	522	1 055	121,1
November	117,0	462	1 150	119,8
Desember	117,9	535	1 149	119,5
1 9 7 8				
Januar	119,1	566	1 141	120,0
Februar	119,2	577	1 176	120,6
Mars	121,7	580	1 200	121,7
April	121,8	570	1 212	123,0
Mai	121,9	562	1 254	123,8
Juni	122,1	606	1 288	123,2
Juli	122,1	689	1 265	123,7
August	123,5	647	1 282	123,9
September	124,6	629	1 317	125,3
Oktober	125,2	584	1 275	125,6
November	125,6	659	1 280	124,3
Desember	127,1	641	1 200	124,2
1 9 7 9				
Januar	127,2	602	1 152	124,3
Februar	128,9	613	1 049	124,0
Mars	128,6	763	1 152	125,0
April	129,6	752	1 224	126,6
Mai	132,2	687	1 130	127,8
Juni	132,4	621	1 133	127,9
Juli	133,6	601	1 273	129,0
August	135,3		1 250	127,8
September	134,3			128,5

1) Verdi av tilgangen på nye ordrer til maskinindustrien fra innenlandske kunder.

Tabell 8. B r u t t o n a s j o n a l p r o d u k t i u t v a l g t e l a n d

Prosentvis volumendring fra foregående år

	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979 ¹⁾ prognose
Danmark	3 1/2	1/2	- 1/2	5 1/2	2	1	2 1/2
Frankrike	5 1/2	4	-1	4 1/2	3	3 1/2	3
Italia	6 1/2	3 1/2	-3 1/2	5 1/2	2	2 1/2	4 1/2
Japan	10	-1	2	6	5 1/2	5 1/2	5 1/2
Norge	4	5 1/2	5 1/2	6 1/2	3 1/2	3 1/2	2
Sambandsstatene	5 1/2	-2	-2	6	5	4	2 3/4
Storbritannia	5 1/2	1	-2	2 1/2	2	3	0,5 ²⁾
Sverige	3 1/2	4	1	1 1/2	-2	3	4 1/4 ³⁾
Vest-Tyskland	5	1/2	-3	5 1/2	2 1/2	3 1/2	3 3/4

K i l d e : OECD.

1) OECD's prognoser ble utarbeidet før den siste prisøkningen på olje ble varslet i juni i år.

2) NIESR's prognose.

3) Konjunkturinstituttet.

Tabell 9. Storbritannia - Makroøkonomiske hovedtall

	Milli- arder pund i 1977	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1977	1978	1979 ¹⁾⁴⁾	1.halvår 1978	2.halvår 1978	1.halvår 1979 ¹⁾	2.halvår 1979 ¹⁾
Privat konsum	83,5	-0,9	5 1/2	2 3/4	6,4	5,1	3	1/2
Offentlig konsum	29,1	-0,8	1,5	1	2,7	0,1	1 1/4	1 1/4
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	25,4	-2,1	2,8	-1 1/4	3,6	-2	-3 1/2	4
Offentlige investeringer .	9,5	-14,5	-9,2	-2 1/2	-12,1	-5,2	-4	3
Private investeringer i boliger	2,3	-5,7	15,3	-9 3/4	23,7	-16,6	-11 3/4	2
Private investeringer utenom boliger	13,7	9,8	8,9	1	10,8	3,2	-1 1/2	4 3/4
Lagerinvesteringer ²⁾	1,3	0,7	0	- 1/4	1,2	-0,7	0	- 1/4
Eksportoverskott ²⁾	1,1	1,9	-0,5	- 1/2	-3,5	1,1	-3	3
Vareeksport	-	9,3	4,5	2 1/2	2,0	7,9	-8 1/4	21 1/2
Vareimport	-	2,3	7,6	4 1/2	18,5	2,3	3 3/4	7 1/2
Bruttonasjonalprodukt	140,5	2,0	3,2	1 1/4	3,0	3,5	-1	4 1/4
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		647	850	-150				

1) Anslag og prognose fra OECD. Prognosene er utarbeidet før den siste prisøkningen på olje ble varslet i juni i år.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

4) NIESR's prognose for vekst i privat konsum, bruttoinvesteringer i fast realkapital og bruttonasjonalproduktet er henholdsvis 4,2, -1,7 og 0,5 prosent.

Tabell 10. Vest-Tyskland - Makroøkonomiske hovedtall

	Milli- arder D.M. i 1977	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1977	1978	1979 ¹⁾	1.halvår 1978	2.halvår 1978	1.halvår 1979 ¹⁾	2.halvår 1979 ¹⁾
Privat konsum	666,6	3,1	3,8	3	3,9	3,1	3	2 3/4
Offentlig konsum	240,3	1,0	3,3	3	4,6	1,3	3 1/4	4
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	249,1	4,0	6,3	6	6,4	10,3	4	6 1/4
Offentlige investeringer .	39,9	-3,4	6,2	3	-1,0	15,7	-1 1/2	1 3/4
Private investeringer i boliger	70,1	2,9	4,0	5 1/2	4,5	9,0	3	7 1/2
Private investeringer utenom boliger	139,1	6,7	7,2	7 1/4	10,1	9,2	5 3/4	7 1/4
Lagerinvesteringer ²⁾	9,1	-0,1	-0,3	1/2	-1,6	1,7	0	1/4
Eksportoverskott ²⁾	28,6	-0,1	-0,4	- 1/2	0,3	-1,4	0	0
Vareeksport	-	6,1	4,6	6 1/2	1,9	7,7	5 1/2	7
Vareimport	-	4,4	7,8	7 1/2	7,1	8,8	6	9
Bruttonasjonalprodukt	1193,7	2,6	3,4	3 3/4	3,2	4,6	3	4
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		4235	8706	4900				

1) Anslag og prognose fra OECD. Prognosene er utarbeidet før den siste prisøkningen på olje ble varslet i juni i år.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

Tabell 11. Frankrike - Makroøkonomiske hovedtall

	Milli- arder franc i 1977	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1977	1978	1979 ¹⁾	1.halvår 1978	2.halvår 1978	1.halvår 1979 ¹⁾	2.halvår 1979 ¹⁾
Privat konsum	1155,0	2,4	4,0	3 1/4	4,5	3,6	3 1/4	3
Offentlig konsum	284,1	1,6	3,7	3	4,2	4,0	2 3/4	2 1/2
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	419,3	-1,3	0,7	2 1/2	1,3	2,4	2 1/2	2 3/4
Offentlige investeringer .	105,2	4,0	4,8	4 3/4	4,9	4,7	4 1/2	4 3/4
Private investeringer i boliger	136,5	-2,7	-0,9	0	-0,1	-0,2	0	0
Private investeringer utenom boliger	177,7	-3,2	-0,4	3 1/4	0,3	3,1	3	3 1/2
Lagerinvesteringer ²⁾	24,8	0,2	-0,2	1/4	-0,1	0	1/4	1/4
Eksportoverskott ²⁾	-8,1	1,3	0,3	- 1/4	0,2	-0,5	0	0
Vareeksport	-	7,0	6,6	8	4,2	9,2	8	7
Vareimport	-	1,3	6,1	8 1/4	4,2	13,9	6	7 1/2
Bruttonasjonalprodukt	1875,2	3,0	3,3	3	3,8	2,8	3 1/4	3
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		-3328	4129	3300				

1) Anslag og prognose fra OECD. Prognosene er utarbeidet før den siste prisøkningen på olje ble varslet i juni i år.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

Tabell 12. Italia - Makroøkonomiske hovedtall

	1 000 milli- arder lire i 1977	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1977	1978	1979 ¹⁾	1.halvår 1978	2.halvår 1978	1.halvår 1979 ¹⁾	2.halvår 1979 ¹⁾
Privat konsum	117,0	1,5	2,6	4	3,4	3,6	4 1/2	3
Offentlig konsum	29,7	2,2	3,5	2 1/2	3,7	3,9	2	2
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	37,4	0	-0,4	4 1/2	1,3	5,5	4 1/2	3 3/4
Offentlige investeringer ⁴⁾	10,7	-4,3	-2,2	2	-	-	-	-
Private investeringer i boliger	8,8	1,1	0,7	1/4	0,9	0,7	0	1/2
Private investeringer utenom boliger	17,8	2,2	0	8	-	-	-	-
Lagerinvesteringer ²⁾	3,5	-1,2	-0,6	1	-0,8	1,6	3/4	1/4
Eksportoverskott ²⁾	2,4	2,0	1,1	- 1/4	1,6	-0,7	0	0
Vareeksport	-	6,4	11,7	8	12,7	18,0	5	5
Vareimport	-	-2,4	8,6	10 1/4	10,5	23,4	6	7
Bruttonasjonalprodukt	190,0	2,0	2,6	4 1/2	3,8	4,6	4 3/4	3
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		2284	6254	4350				

1) Anslag og prognose fra OECD. Prognosene er utarbeidet før den siste prisøkningen på olje ble varslet i juni i år.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

4) Inklusive investeringer i nasjonaliserte industrier og offentlige foretak.

- Tall ikke oppgitt.

Tabell 13. S v e r i g e - Makroøkonomiske hovedtall

	Milli- arder sv.kr i 1977	Prosentvis volumendring fra foregående år		
		1977	1978	1979 ¹⁾
Privat konsum	188,8	-0,9	-0,9	3
Offentlig konsum	100,0	2,7	3,9	4 1/2
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	73,0	-1,8	-4,2	6,1
Offentlige investeringer ⁴⁾	22,6	4,2	-	-
Investeringer i boliger .	13,9	-6,3	-	0
Private investeringer utenom boliger	34,9	-6,5	-	9 1/2
Lagerinvesteringer ²⁾	-2,4	-3,2	-1,3	1 1/4
Eksportoverskott ²⁾	-8,9	1,2	4,4	0
Vareeksport	-	0,3	6,0	6
Vareimport	-	-2,2	-7,2	10 1/4
Bruttonasjonalprodukt	351,3	-2,1	2,8	4 1/4
Driftsregnskap ³⁾ (Milliarder svenske kroner)		-15,0	-7,1	-9,3

1) Kilde: Konjunkturläget Oktober 1979, Konjunkturinstitutet.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

4) Inklusive investeringer i nasjonaliserte industrier og offentlige foretak, eksklusive boliger.

Tabell 14. S a m b a n d s s t a t e n e - Makroøkonomiske hovedtall

	Milli- arder dollar i 1977	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1977	1978	1979 ¹⁾	1.halvår 1978	2.halvår 1978	1.halvår 1979 ¹⁾	2.halvår 1979 ¹⁾
Privat konsum	1206,5	4,7	4,0	3	2,9	5,4	2 1/2	1 1/4
Offentlige kjøp av varer og tjenester	393,9	2,4	2,2	1	-0,8	4,5	- 3/4	1 1/2
Private bruttoinvesteringer i fast realkapital	282,3	12,4	6,7	2 1/4	6,0	6,7	1 3/4	-1
Private investeringer i boliger	91,9	20,5	3,8	-7	0,5	1,0	-8	-12 1/2
Private investeringer utenom boliger	190,4	9,1	8,0	6 1/4	8,5	9,2	6	3 1/2
Lagerinvesteringer ²⁾	15,6	0,2	0,1	0	0,4	-0,6	1/4	- 1/4
Eksportoverskott ²⁾	-11,1	-0,5	-0,1	1/2	-0,1	0,4	1/2	1/2
Vareeksport	-	1,2	8,1	9 3/4	8,2	15,0	8 1/2	7
Vareimport	-	13,6	7,1	3 1/2	9,2	3,9	4	2
Bruttonasjonalprodukt	1887,2	4,9	4,0	2 3/4	2,8	5,2	2 1/2	1
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		-15292	-15963	-11400				

1) Anslag og prognose fra OECD. Prognosene er utarbeidet før den siste prisøkningen på olje ble varslet i juni i år.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

Tabell 15. J a p a n - Makroøkonomiske hovedtall

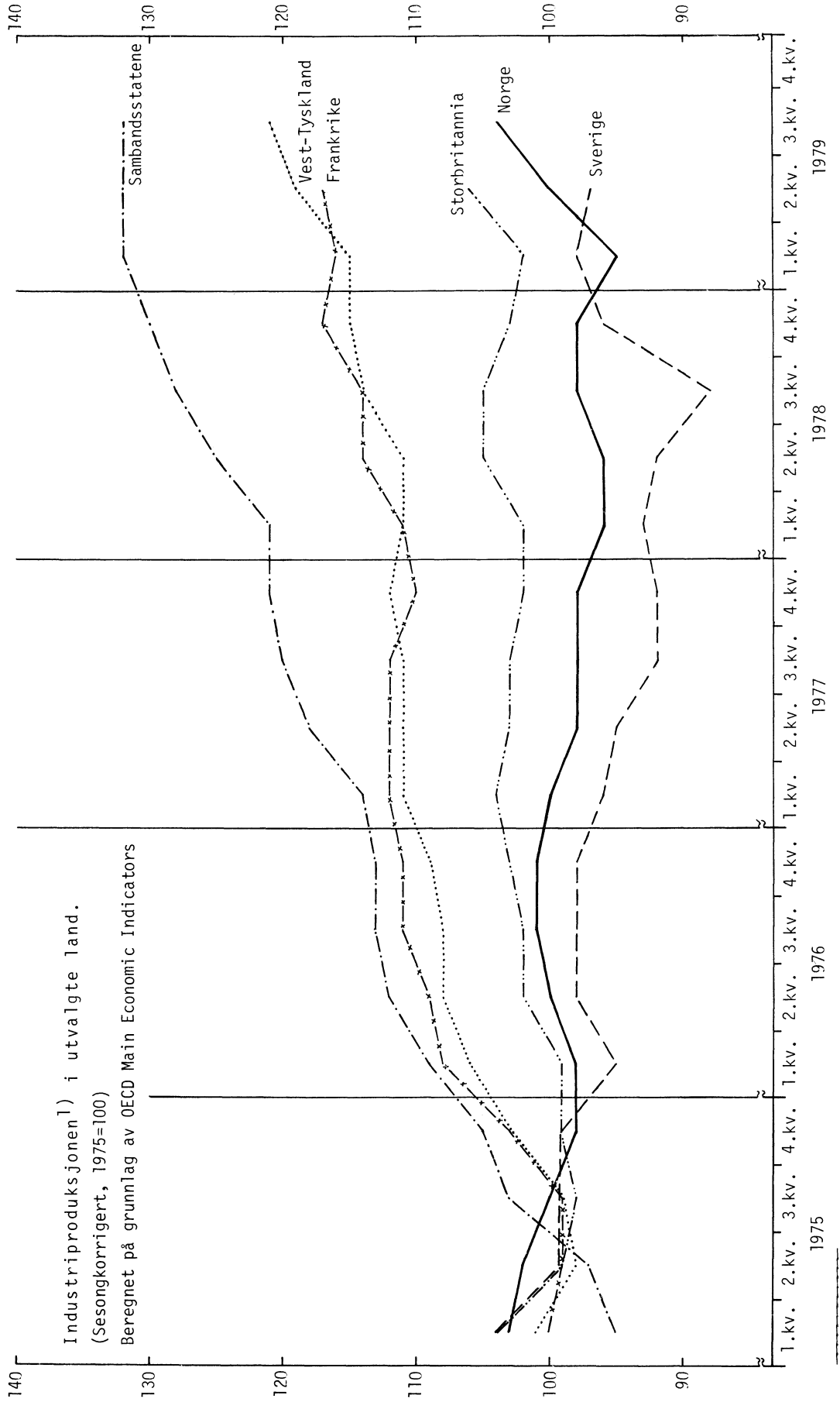
	1 000 milli- arder yen i 1977	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1977	1978	1979 ¹⁾	1.halvår 1978	2.halvår 1978	1.halvår 1979 ¹⁾	2.halvår 1979 ¹⁾
Privat konsum	108,1	4,2	4,9	6	5,4	6,3	6 3/4	4
Offentlig konsum	18,2	4,0	6,0	5	7,4	4,2	5 3/4	4 1/2
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	55,9	3,9	10,9	8	11,7	13,9	7 3/4	3
Offentlige investeringer ⁴⁾	17,0	11,2	18,2	7 1/2	12,7	24,5	2	4
Private investeringer i boliger	12,8	0,4	9,8	-2	24,2	-3,7	-4 3/4	5
Private investeringer utenom boliger	26,1	1,7	7,3	12 1/4	6,4	15,5	16 1/2	2
Lagerinvesteringer ²⁾	1,2	0	0	1/2	-0,2	0,4	1	1/4
Eksportoverskott ²⁾	3,0	1,6	-0,8	-1 1/4	0,2	-4,1	-1	1 1/4
Vareeksport	-	9,7	-1,1	-3 1/4	-1,8	-5,9	-8	9 1/2
Vareimport	-	3,1	6,2	10 1/2	8,1	11,4	17	-2
Bruttonasjonalprodukt	186,4	5,4	5,6	5 1/2	7,1	4,3	6 1/2	5
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		10918	16540	500				

1) Anslag og prognose fra OECD. Prognosene er utarbeidet før den siste prisøkningen på olje ble varslet i juni i år.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

4) Inklusive investeringer i nasjonaliserte industrier og offentlige foretak

1) Omfatter ikke bergverksdrift og kraftforsyning.

N o r g e har fortsatt klar konjunkturoppgang. De nye tallene som foreligger etter at oktoberoversikten ble skrevet, forsterker inntrykket av at drivkreftene bak oppgangen i stadig sterkere grad kommer fra innenlandske vekstfaktorer, slik det i samsvar med etterkrigstidens norske konjunkturmønster har vært vanlig for den konjunkturfasen vi nå er inne i. Ordrestatistikken for 3. kvartal - som nå foreligger - tyder på at et moderat omslag oppover i den konjunkturbestemte innenlandske investeringsetterspørselen fant sted tidlig i 1979, og for industrien peker den siste investeringsundersøkelsen (se septemberoversikten) mot en klar økning i investeringsetterspørselen i tiden framover. Konsumetterspørselen, som gikk ned gjennom 1978, har stabilisert seg eller økt svakt hittil i 1979. - På den annen side er verdikurven for den tradisjonelle vareeksporten i ferd med å flate ut. Volumet av vareeksporten har - i hvert fall foreløpig - passert et toppunkt og gikk ned i 3. kvartal, men det lå fortsatt på et forholdsvis høyt nivå. Som følge av den sterke stigningen gjennom 1978 og første halvår 1979 er det klart at den tradisjonelle vareeksporten på årsbasis vil vise betydelig vekst fra 1978 til 1979, regnet både i volum og verdi.

Produksjonen i industrien sett under ett viser klar oppgang, etter at et bunnpunkt ble passert tidlig i år, og både eksportvareproduksjon og konsumvareproduksjon bidrar sterkt til stigningen. En mulig forklaring på den betydelige økningen i konsumvareproduksjonen hittil i år - trass i stagnasjon i detaljomsetningsvolumet - kan være at også den hjemmemarkedsorienterte del av industrien har fått sin internasjonale konkurransevne bedret, slik at en økende andel av den innenlandske etterspørselen dekkes av norsk produksjon.

Det er grunn til å vente at konjunkturoppgangen i Norge vil fortsette en god stund ennå, trass i tegnene til konjunktursvikt i flere andre vestlige industriland.

I n d u s t r i p r o d u k s j o n e n er fortsatt i ganske sterk oppgang; i månedene august og september sett under ett lå den sesongkorrigerte produksjonsindeksen 6,4 prosent over gjennomsnittet for 1. kvartal, da et bunnpunkt ble passert på et svært lavt nivå. Det er mulig at det konjunkturrelle bunnpunktet ble passert noe tidligere; som nevnt i tidligere oversikter ble industriproduksjonen i 1. kvartal i år i noen grad hemmet av tilfeldige forhold, bl.a. uvanlig dårlig vær. Oppgangen hittil i år henger også sammen med bygging av oljeplattformer, men det er likevel helt klart at også den rent konjunkturbestemte tendensen i industriproduksjonen peker oppover.

Ser vi på produksjonen etter anvendelse - til eksport, konsum, investering og vareinnsats - viser det seg at oppgangen i eksportvareproduksjonen både har vart lengst og vært sterkest. Som nevnt i forrige oversikt tok den til allerede våren 1978. Tallene for de siste månedene kan imidlertid tyde på at kurven for eksportvareproduksjonen nå er i ferd med å flate ut, trolig fordi eksportvolumet har passert en - i hvert fall foreløpig - topp (se senere). Men dette innebærer ikke nødvendigvis at også eksportvareproduksjonen vil komme til å vise nedgang i månedene framover, når en ser bort fra sesongbestemte og tilfeldige svingninger, blant annet fordi eksportvarelagrene er små. Likevel kan det nok hende at eksportvareproduksjonen er i ferd med å passere en topp sett i forhold til langtidsveksten (trenden). I så fall vil oppgangen i eksportvareproduksjonen ha vart i om lag 1½ år, mot om lag 1 år i forrige oppgangsperiode (1976) og om lag 1½ år i oppgangsperioden 1972-73. - Blant de viktigste eksportvaregruppene er utflatingen i produksjonskurvene utover i 1979 mest markert for metaller, blant annet som følge av høy kapasitetsutnyttning i flere viktige industrigrener.

For konsumvareproduksjonen tok oppgangen til først tidlig i vår; fra 1. til 3. kvartal steg den sesongkorrigerte produksjonsindeksen for konsumvareproduksjonen med om lag 7 prosent. Den sterke oppgangen i konsumvareproduksjonen siden i vår er noe overraskende på bakgrunn av at detaljomsetningsvolumet hittil i år ikke har endret seg vesentlig. Det kan ligge nær å tro at økende norsk konkurransevne har bidratt betydelig til oppgangen, slik at en større del av den innenlandske etterspørselen nå dekkes av innenlandsk produksjon enn i de nærmest foregående årene. Blant de enkelte konsumvaregruppene har særlig tekstilvarer vist sterk produksjonsoppgang hittil i år, men også produksjonen av møbler m.v. har vært i klar stigning.

Tallene for investeringsvareproduksjonen er vanskeligere å tolke - som nevnt i forrige konjunkturoversikt har virkningene av ikke-konjunkturbestemte vekstimpulser her vært spesielt sterke. Fra firemånedersperioden desember-mars til firemånedersperioden juni-september økte den sesongkorrigerte indeksen for investeringsvareproduksjonen med 9-10 prosent. Det var særlig en uvanlig sterk produksjonsoppgang i maskinindustrien som slo ut her, i første rekke som følge av byggingen av oljeplattformformer m.v.

Som nevnt i forrige oversikt passerte arbeidsløsheten en topp sist vinter - omtrent samtidig med at industriproduksjonen begynte å ta seg opp igjen. Om en ser bort fra sesongsvingningene har arbeidsløsheten senere stort sett gått ned. Tallet på registrerte arbeidsløse lå fram til høsten 1979 til dels betydelig høyere enn i de samme månedene ett år tidligere, men det hadde ved utgangen av september i år kommet ned på om lag samme nivå som i september 1978, og i oktober lå tallet på registrerte arbeidsløse for første gang siden januar 1977 klart lavere enn ett år tidligere. Ved utgangen av oktober var det registrert 20 000 helt arbeidsløse, som var 1 900 færre enn ett år tidligere. Arbeidsløshetsprosenten var 1,2 i oktober, mot 1,4 i samme måned i fjor. Tallet på ledige plasser har endret seg lite utover sommeren og høsten, når en ser bort fra sesongvariasjoner. Ved utgangen av oktober hadde arbeidskontorene registrert 5 600 ledige plasser, mot 5 300 på samme tidspunkt i fjor.

Etter Statistisk Sentralbyrås siste arbeidskraftundersøkelse gikk tallet på arbeidssøkere uten arbeidsinntekt¹⁾ ned fra 43 000 i 3. kvartal 1978 til 40 000 i 3. kvartal 1979. Regnet som andel av samlet arbeidsstyrke utgjorde arbeidssøkere uten arbeidsinntekt 2,1 prosent i 3. kvartal 1979, mot 2,3 prosent ett år tidligere. - Etter arbeidskraftundersøkelsen økte tallet på sysselsatte fra 1 832 000 i 3. kvartal 1978 til 1 880 000 i 3. kvartal 1979, eller med 2,6 prosent. I bygge- og anleggsvirksomhet gikk sysselsettingen betydelig ned. - Det var også noen nedgang i industrisysselsettingen, særlig som følge av betydelig lavere sysselsetting i verkstedindustrien i 3. kvartal 1979 enn ett år tidligere. I de fleste andre industrigrupper økte sysselsettingen noe. De tjenesteytende næringer viste jamt over betydelig oppgang i sysselsettingen.

Ordrestatistikken viste høye tall i 3. kvartal; tilgangen på nye ordrer til primær metallindustri og verkstedindustri sett under ett lå - regnet i verdi - hele 34 prosent høyere enn i samme kvartal i fjor. Økningen gjenspeilte i første rekke en sterk stigning i tilgangen på nye ordrer til skipsverftene, både fra norske og utenlandske kunder. Ellers bidro både byggingen av oljerigger m.v. og en sterk - men trolig forbigående - økning i ordretilgangen fra utlandet til elektroteknisk industri betydelig til stigningen i tilgangen på nye ordrer til primær metallindustri og verkstedindustri.

Hovedinntrykket av den siste ordrestatistikken er at utenlandsetterspørselen fortsatt er i oppgang; tilgangen på nye eksportordrer til metall- og verkstedindustrien sett under ett var - regnet i verdi - hele 43 prosent høyere i 3. kvartal i år enn i samme kvartal i fjor. Dette høye tallet er riktignok i stor grad et resultat av en svært stor enkeltbestilling fra utlandet til elektroteknisk industri, men også om en ser bort fra denne var eksportordrene fortsatt i klar stigning.

Det er derimot vanskeligere å tolke ordrestatistikken som indikator for den konjunkturbestemte innenlandske investeringsetterspørselen. Delindeksen for den innenlandske ordretilgangen til verkstedindustrien, utenom produksjon av transportmidler (hovedsakelig skip) og oljerigger m.v., er trolig best egnet for dette formål, men den er langt fra noen pålitelig indikator. Denne indeksen økte med bare 5 prosent fra 3. kvartal i fjor til 3. kvartal i år, men sesongkorrigert peker den mot en viss oppgang i den konjunkturbestemte innenlandske investeringsetterspørselen både gjennom 2. og 3. kvartal i år, etter nedgangen gjennom annet halvår i fjor og 1. kvartal i år.

Også for de deler av konsumetterspørselen som ordrestatistikken dekker peker den stort sett mot oppgang.

1) "Arbeidssøkere uten arbeidsinntekt" omfatter personer som ikke utførte - eller var midlertidig fraværende fra - inntektsgivende arbeid i undersøkelsesuken, men som ved å kontakte den offentlige arbeidsformidlingen, annonsere selv, svare på annonser o.l., forsøkte å skaffe seg inntektsgivende arbeid. Tallene for denne gruppen må ikke forveksles med Arbeidsdirektoratets tall for registrerte arbeidsløse.

Mer detaljerte oppgaver for de enkelte industrigrupper viser en stigning på 11 prosent i ordretilgangen til primær jern- og metallindustri fra 3. kvartal i fjor til 3. kvartal i år, trolig som følge av prisoppgang; innenlandsordrene gikk litt ned i verdi. I maskinindustrien økte ordretilgangen med hele 34 prosent, og her i første rekke som følge av stigning i den innenlandske ordretilgangen. Økningen gjaldt i første rekke oljeplattformer m.v. I metallvareindustrien viste ordretilgangen moderat stigning (7 prosent). Innenlandsordrene økte bare svakt, mens eksportordrene gikk betydelig opp. Som nevnt viste eksportordrene til elektroteknisk industri sterk oppgang som følge av en svært stor enkeltbestilling. Tilgangen på nye innenlandske ordrer til denne industrigruppen endret seg lite. For tekstilindustri og kjemisk råvareindustri gikk verdien av både innenlandsordrene og eksportordrene betydelig opp fra samme kvartal i fjor. Også klær og skotøy viste betydelig oppgang i samlet ordretilgang.

Verdien av de samlede ordreserver i primær metallindustri og verkstedindustri sett under ett viste sterk nedgang fra sommeren 1974 fram til slutten av 1976. Gjennom 1977 og første halvår 1978 var nedgangen svært moderat. Fra 3. kvartal i fjor har ordreserverne vært i moderat oppgang, men de var ved utgangen av 3. kvartal i år fortsatt forholdsvis lave - 16 prosent over bunnpunktet ett år tidligere, men om lag 45 prosent under nivået i de tre første kvartalene i 1974. I volum har nedgangen vært enda sterkere.

Ordrestatistikken for bygge- og anleggsvirksomheten viser at tilgangen på nye ordrer til byggevirksomheten lå betydelig høyere i 3. kvartal i år enn i 3. kvartal i fjor. For anleggsvirksomheten gikk ordretilgangen noe ned. - Ordreserverne har for anleggsvirksomheten gjennomgående vært i oppgang de tre siste årene. Fra 3. kvartal i fjor til 3. kvartal i år økte de med vel 16 prosent, regnet i løpende priser. For byggevirksomheten viste ordreserverne bare små endringer fra våren 1977 og fram til 1. kvartal i år, men i de to følgende kvartaler økte de med 14 prosent.

K o n s u m e t t e r s p ø r s e l e n har - etter oppgaver over detaljomsetningen å dømme - gjennomgående endret seg lite hittil i 1979, når en ser bort fra sesongsvingninger og tilfeldige variasjoner. Etter den sterke nedgangen gjennom 1978 viste den sesongkorrigerte indeksen for detaljomsetningsvolumet en økning på 1 prosent fra 4. kvartal i fjor til 3. kvartal i år. Etter ukorrigerte oppgaver lå volumet av detaljomsetningen 2,5 prosent lavere i 3. kvartal i år enn i samme periode i fjor, og for de tre første kvartalene i 1979 under ett var nedgangen 2,3 prosent fra samme periode året før. Nedgangen omfattet de fleste varegruppene, men var særlig sterk for møbler og innbo. På den annen side økte tallet på registrerte nye personbiler betydelig.

Som nevnt i forrige oversikt er det svært usikkert hvordan konsumetterspørselen vil utvikle seg i resten av året, selv om inntektsutviklingen ikke endrer seg vesentlig. Det er likevel sannsynlig at konsumetterspørselen vil ligge betydelig høyere i årets siste kvartal enn i 4. kvartal i fjor, både fordi den som følge av spesielle forhold da var uvanlig svak, og kanskje også fordi opphevingen av pris- og inntektsstoppen ved utgangen av året vil kunne skape forventninger om sterkere prisstigning etter årsskiftet. I motsatt retning trekker inntektsstoppen, som antakelig betyr at publikums realinntekter for tiden er synkende. For 1979 sett under ett er det neppe grunn til å vente at volumet av det private konsumet vil vise noen vesentlig endring fra året før.

U t e n r i k s r e g n s k a p e t for de åtte første månedene av 1979 viste betydelige endringer i forhold til i fjor. Mens det i januar-august i fjor var et underskott på den samlede varebalansen på 3,6 milliarder kroner, var det i januar-august i år et underskott på 1,9 milliarder kroner.

	Januar-august						Endring i balansen (+ = bedring)
	1978		1979				
	Eksport	Import	Balanse	Eksport	Import	Balanse	
	Milliarder kroner						
Skip og oljeplattformer m.v.	8,7	3,5	+5,2	3,7	2,4	+1,3	-3,9
Eksport av råolje og naturgass	8,5	-	+8,5	12,0	-	+12,0	+3,5
Direkte import/eksport ved oljevirkosomhet	0,1	2,0	-1,8	0,1	1,0	-0,9	+0,9
Andre varer	20,7	36,2	-15,5	26,4	40,7	-14,3	+1,1
Samlet varebalanse	38,0	41,6	-3,6	42,3	44,2	-1,9	+1,7

Det framgår av tabellen at bedringen i driftsbalansen i første rekke skyldes økt eksport av olje og gass, men også bedring i balansen i handelen med "andre varer" sett under ett, dvs. den tradisjonelle varehandelen. På den annen side gikk eksporten av skip og oljeplattformer m.v. betydelig ned. Som nevnt i forrige oversikt, var utviklingen i varebalansen i sommermånedene ikke så gunstig som for hele perioden januar-august sett under ett.

Også tjenestebalansen bedret seg tydelig fra januar-august i fjor til januar-august i år, særlig som følge av økt tjenesteeksport i samband med oljevirkksomheten. Underskottet på rente- og stønadsbalansen fortsatte derimot å øke. Etter foreløpige tall gikk underskottet på den samlede driftsbalansen ned fra 7,7 milliarder kroner i de åtte første månedene av 1978 til 4,3 milliarder kroner i samme periode i år.

Oktobertallet for verdien av tradisjonell v a r e e k s p o r t styrker inntrykket (se forrige konjunkturoversikt) av at den underliggende tendensen for eksportverdien er i ferd med å svekkes, etter en lang periode med sterk vekst (se figur 10). Etter at et konjunkturtoppunkt ble passert omkring årsskiftet 1977/1978, var eksportverdien i sterk oppgang fram til forsommeren 1979. Senere har stigningen i eksportverdien bare vært svak. De sesongkorrigerte indekstallene for volumet av tradisjonell vareeksport - som gjelder 3. kvartal - bekrefter antakelsen i forrige oversikt om at eksportvolumet var i nedgang utover sommeren og høsten. Volumindeksen for 3. kvartal lå om lag 5 prosent lavere enn for 2. kvartal, men fortsatt litt høyere enn for 1. kvartal.

Det er ennå for tidlig å si om et konjunkturtoppunkt er passert for eksportvolumet, eller om nedgangen i indeksen for 3. kvartal bare innvarsler en utflating av volumkurven. Blant forhold som kan tale for den førstnevnte muligheten kan nevnes tendensen til en viss konjunktursvikt i flere viktige norske eksportmarkeder, som kan ha ført til reduksjon av lagerkjøpene i utlandet av konjunkturfølsomme norske eksportvarer. I enkelte eksportnæringer er det lite ledig produksjonskapasitet, og dette kan også virke bremsende på utviklingen av samlet tradisjonell vareeksport. På den annen side er norsk industris konkurransevne fortsatt i oppgang.

Tall for eksportprisene i 3. kvartal - som nå foreligger - viser at prisstigningen har til tatt betydelig i løpet av det siste året. Eksportprisindeksen (ukorrigert og regnet uten skip) lå i 3. kvartal 23 prosent høyere enn ett år tidligere, og bare fra 2. til 3. kvartal i år var stigningen 11-12 prosent. Det er særlig prisøkningen for olje og oljeprodukter (21 prosent) som har bidratt til den sterke oppgangen i totalindeksen. Men også for kjemikalier, råjern og ferrolegeringer m.v. og ikke-jernholdige metaller var stigningen fra 2. til 3. kvartal sterk (henholdsvis 11, 12 og 8 prosent). Aluminiumsprisene steg med vel 8 prosent både fra 1. til 2. kvartal og fra 2. til 3. kvartal. Prisindeksene for treforedlingsprodukter har derimot vist betydelig svakere stigning; for papirmasse m.v. steg delindeksen med 6,0 prosent fra 1. til 2. kvartal og med bare 1,7 prosent fra 2. til 3. kvartal, mens de tilsvarende stigningsrater for papir og papp m.v. var henholdsvis 2,0 og 5,4 prosent.

Det er et normalt trekk i etterkrigstidens norske konjunkturmønster at det i oppgangens tidlige fase i første rekke er økning i eksportvolumet som driver eksportverdien oppover, mens prisstigningen gir de sterkeste vekstimpulsene i oppgangens senere faser. Det er i denne sammenheng av betydning at de prisindeksene som det er vist til foran gjelder utvikling i enhetsprisene (verdi pr. mengde-enhet), og disse ligger atskillig etter utviklingen av "noteringsprisene" ("spot prices") i tid. Årsaken til dette er at norsk eksport i stor grad er bundet til langsiktige kontrakter. Omslaget oppover eller nedover i verdensmarkedsprisene for norske eksportvarer vil først kunne slå ut i omslag i de faktisk betalte eksportpriser etter at et tilstrekkelig antall eksportavtaler er inngått til nye priser - og et tilstrekkelig antall eksportavtaler til gamle priser er utgått - og dette kan ta atskillig tid. Ellers kan - som nevnt foran - den forholdsvis tidlige avdempingen i volumutviklingen i norsk vareeksport henge sammen med nedgang i utlandets lagerkjøp av konjunkturfølsomme norske eksportvarer, samtidig som produksjonen i viktige eksportindustrier "stanger mot kapasitetstaket". I disse bransjene er det i regelen heller ikke mulig å øke eksporten vesentlig ved å eksportere fra lager, da disse normalt vil være svært små i denne konjunkturfasen.

Utviklingen av eksportverdien regnet uten skip fra januar-oktober i fjor til samme tidsrom i år framgår av tabellen nedenfor:

Verdien av vareeksporten i januar-oktober

	1978	1979	Endring	
	Milliarder kroner	Milliarder kroner	Milliarder kroner	Prosent
Tradisjonell vareeksport ¹⁾	26,5	33,9	+7,4	+28
Eksport av råolje	7,3	10,8	+3,5	+47
Eksport av naturgass	3,6	5,7	+2,1	+58
Eksport av oljeplattformer m.v.	4,9	0,5	-4,3	-89
Vareeksporten utenom skipseksport	42,3	50,9	+8,6	+20

1) Vareeksport utenom eksport av skip, oljeplattformer m.v., råolje og naturgass.

For skipseksporten foreligger det tall bare til og med september. Fra januar-september 1978 til samme periode i 1979 gikk den litt ned - fra 4,3 milliarder kroner til 3,9 milliarder kroner. Samlet vareeksport kom i årets første tre kvartaler opp i 48,1 milliarder kroner, 13 prosent mer enn i samme periode i fjor (hele 26 prosent om eksport av skip, råolje, gass og oljeplattformer holdes utenfor).

Mer detaljerte oppgaver over vareeksporten i januar-september viser sterk verdiøkning fra samme periode i fjor for blant annet gruppene brenselstoffer og olje m.v., kjemiske produkter (blant annet produksjon fra de nye anleggene i Bamble), papir og papp, jern og stål og tømmer og trelast. Regnet i volum var det betydelig oppgang blant annet i eksporten av fisk og fiskevarer, naturgass, elektrisk strøm, kjemikalier, papir og papp og jern og stål m.v. Derimot gikk eksporten av blant annet aluminium og papirmasse ned, regnet i volum.

Verdien av v a r e i m p o r t e n (utenom import av skip og oljeplattformer) steg uvanlig sterkt i sommermånedene, men stigningstakten ser ut til å ha blitt noe avdempet utover høsten; de sesongkorrigerte verditallene viser forholdsvis små endringer både for september og oktober. Fra tremånedersperioden mai-juli til tremånedersperioden august-oktober gikk den sesongkorrigerte importverdien opp med 6-7 prosent, etter en stigning på vel 17 prosent fra februar-april til mai-juli. Som nevnt i forrige oversikt bidro tilfeldige faktorer - særlig de sterke tilfeldige svingningene i innførsel av råolje og oljeprodukter - betydelig til den sterke importstigningen i sommer.

Regnet i volum endret vareimporten seg lite gjennom 1978, men fra 1. til 2. kvartal i år steg den sesongkorrigerte volumindeksen sterkt, med hele 10,8 prosent. Stigningen i det følgende kvartal var derimot forholdsvis svak (2,2 prosent).

Utviklingen av importprisindeksen (ukorrigert og regnet uten skip) viser at den internasjonale prisstigningen i stadig sterkere grad bidrar til å drive importverdien oppover. Mens importprisindeksen økte med bare 0,5 prosent fra 4. kvartal i fjor til 1. kvartal i år og med 3,7 prosent fra 1. til 2. kvartal i år, var økningen fra 2. til 3. kvartal hele 6,1 prosent. - Fra 2. til 3. kvartal var det matvareprisene som steg sterkest (11,5 prosent), men også gruppene mineralolje og mineraloljeprodukter og råvarer viste betydelig prisstigning (henholdsvis 9,2 prosent og 8,2 prosent). Gjennom det siste året - fra 3. kvartal 1978 til 3. kvartal 1979 - var det derimot gruppen mineralolje og mineraloljeprodukter som i første rekke trakk totalindeksen oppover; delindeksen for denne gruppen viste en stigning på hele 45 prosent. Men importprisene bl.a. for metaller, kjemikalier og råvarer viste også sterk stigning.

Utviklingen i importverdien fra januar-oktober i fjor til samme tidsrom i år framgår av tabellen nedenfor:

Verdien av vareimporten i januar-oktober

	1978	1979	Endring	
	Milliarder kroner	Milliarder kroner	Milliarder kroner	Prosent
Tradisjonell vareimport ¹⁾	45,8	53,1	+7,3	+16
Import av oljeplattformer m.v.	1,2	0,0	-1,2	-98
Vareimporten utenom skipsimport	47,0	53,1	+6,1	+13

1) Vareimport utenom import av skip og oljeplattformer m.v.

Verditall for importen av skip foreligger bare til og med september. Fra januar-september 1978 til samme periode i 1979 gikk skipsimporten en del opp, fra 2,3 milliarder kroner til 2,9 milliarder kroner. Samlet vareimport kom i januar-september i år opp i 49 milliarder kroner, eller 11 prosent mer enn i samme tidsrom i fjor (+13 prosent om importen av skip og oljeplattformer m.v. holdes utenfor).

Mer detaljerte oppgaver over importverdien i januar-september viser sterk stigning fra samme periode i fjor for de fleste råvarer, for brenselstoffer og olje m.v., for kjemiske produkter og for biler. Stigningen i importverdien for gruppen brenselstoffer, smøreolje, elektrisk strøm m.v. svarte for hele 36 prosent av stigningen i samlet importverdi utenom skip og oljeplattformer. Importverdien for matvarer sett under ett endret seg derimot lite, og det samme gjaldt for de fleste ferdigvarer (herunder maskiner og apparater).

M E L D I N G :

På grunn av arbeidet med Økonomisk utsyn over året 1979 vil det heller ikke i år bli skrevet noen fullstendige konjunkturoversikter for desember og januar. Til delvis dekning av publikums behov for løpende informasjon om internasjonale konjunkturer vil det likevel bli utarbeidet korte sammen- drag med tabellvedlegg om utviklingen i de største vestlige industriland. Norske konjunkturtall vil som vanlig bli offentliggjort i Aktuell statistikk og Statistisk ukehefte.

TABELLVEDLEGG FOR NORGE

Tabell 1. Industriproduksjon. Endring i sesongkorrigert indeks fra foregående tremånedersperiode. Prosent

	1978/79			
	Okt.-des.	Jan.-mars	April-juni	Juli-sept.
Bergverksdrift ¹⁾ , industri og kraftforsyning	0,4	-2,4	4,2	4,8
Bergverksdrift ¹⁾	10,0	-2,3	9,1	-7,7
Industri	-0,7	-2,8	5,2	3,7
Kraftforsyning	4,9	-0,2	-1,8	14,0
Produksjon etter anvendelse:				
Eksport	1,6	1,0	6,0	3,0
Konsum	-0,5	-1,9	4,0	3,2
Investering	-2,1	-9,4	9,2	4,9
Vareinnsats i bygg og anlegg	-0,4	-10,3	12,1	4,2
Vareinnsats ellers	1,2	-3,9	8,9	6,8

1) Utenom utvinning av olje og naturgass.

Tabell 2. Industriproduksjon. Endring i ukorrigert indeks fra samme periode året før. Prosent

	April-juni	Juli-sept.
Industri i alt	-4,4	5,5
Næringsmidler, drikkevarer og tobakk	-8,5	6,2
Tekstilvarer, bekledningsvarer, lær og lærvarer	-11,9	5,6
Trevarer	-9,7	0,9
Treforedling	3,9	17,8
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet	-5,5	0,4
Kjemiske produkter, mineralolje-, kull-, gummi- og plastprodukter	8,4	6,6
Mineralske produkter	-7,7	9,6
Jern, stål og ferrolegeringer	15,4	23,0
Ikke-jernholdige metaller	7,4	7,2
Metallvarer	-9,4	3,0
Maskiner	0,6	17,4
Elektriske apparater og materiell	-12,0	-2,7
Transportmidler	-15,0	-7,1
Tekniske og vitenskapelige instrumenter, foto- og optiske artikler	-0,6	4,4
Industriproduksjon ellers	-10,9	-2,7

Tabell 3. Registrert arbeidsløshet. 1 000 personer

	1978					1979				
	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.
I alt	14,3	14,4	20,0	19,6	21,9	18,5	18,5	22,2	20,0	19,9
Herav industri, kraftforsyning, bergverksdrift (inkl. oljeutv.) og bygge- og anleggsvirksomhet	5,4	5,2	6,0	6,0	7,2	6,7	6,4	6,3	5,8	..

Tabell 4. Arbeidsmarkedet. Endring i sesongkorrigerte tall fra foregående tremånedersperiode.
Prosent

	1978/79			
	Nov.-jan.	Feb.-april	Mai-juli	Aug.-okt.
Arbeidsløshet	24,8	6,4	-17,6	-8,9
Ledige plasser	-0,1	-5,7	-7,4	13,7

Tabell 5. Detaljomsetning

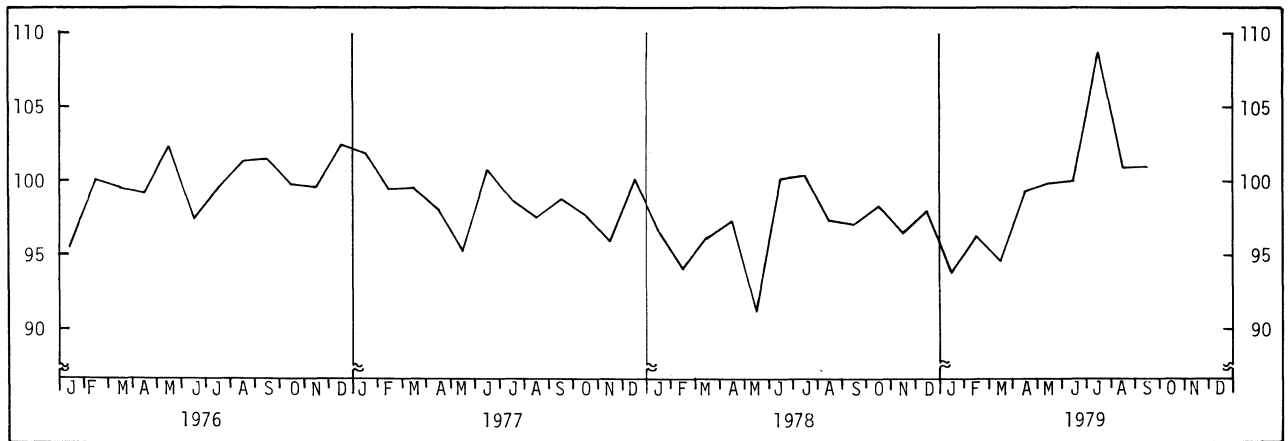
	1978/79			
	Okt.-des.	Jan.-mars	April-juni	Juli-sept.
<u>Omsetningsvolum i alt, sesongkorrigerte tall</u>				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode ..	-3,2	3,9	-1,8	-1,0
<u>Omsetningsverdi, ukorrigerte tall</u>				
Prosentvis endring fra samme tremånedersperiode ett år tidligere				
I alt	-2,5	3,3	2,4	2,4
Av dette:				
Nærings- og nytelsesmidler	-1,2	4,0	2,4	0,7
Møbler og innbo	-12,9	-1,0	-7,9	-6,4
Bekledning og tekstilvarer	4,6	7,9	-0,1	1,7
Motorkjøretøyer og bensin	-10,3	-0,1	7,5	10,1

Tabell 6. Utenrikshandel¹⁾

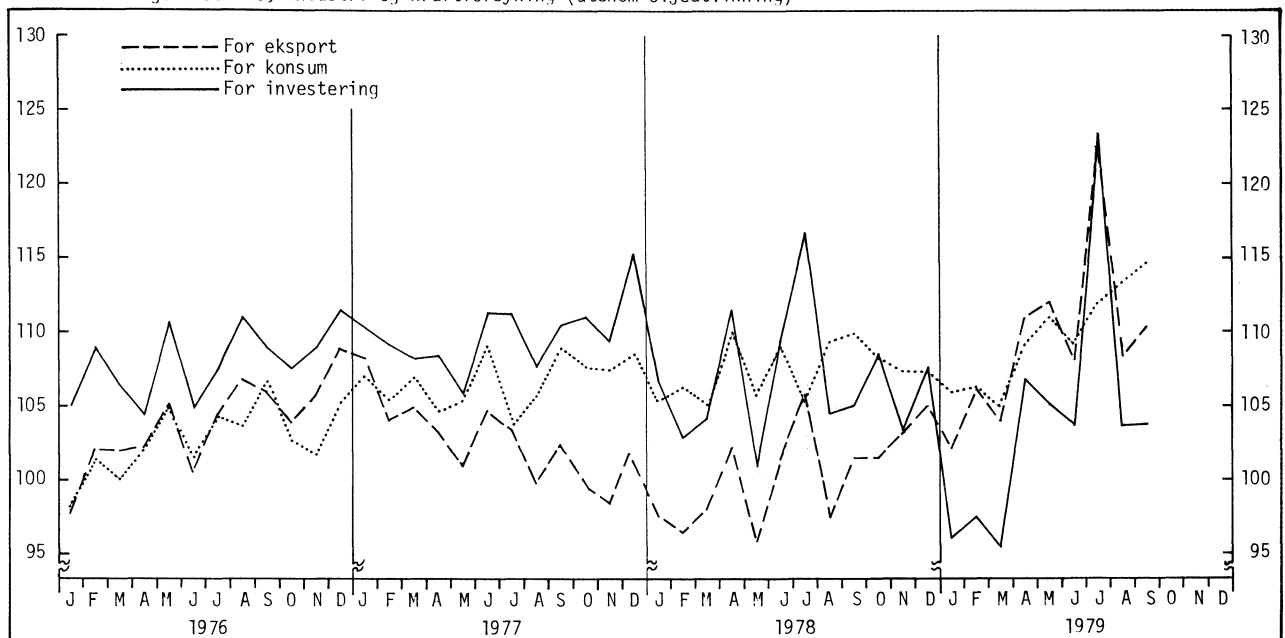
	1978/79			
	Nov.-jan.	Feb.-april	Mai-juli	Aug.-okt.
<u>Eksportverdi</u>				
Sesongkorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode	7,7	9,8	8,0	2,7
Ukorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra samme tremånedersperiode ett år tidligere	22,7	28,6	27,8	30,6
<u>Importverdi</u>				
Sesongkorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode	-2,1	3,3	17,3	6,5
Ukorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra samme tremånedersperiode ett år tidligere	-8,1	2,2	26,3	26,5

1) For eksporten regnet uten skip, oljeplattformer m.v., råolje og gass, for importen uten skip og oljeplattformer m.v.

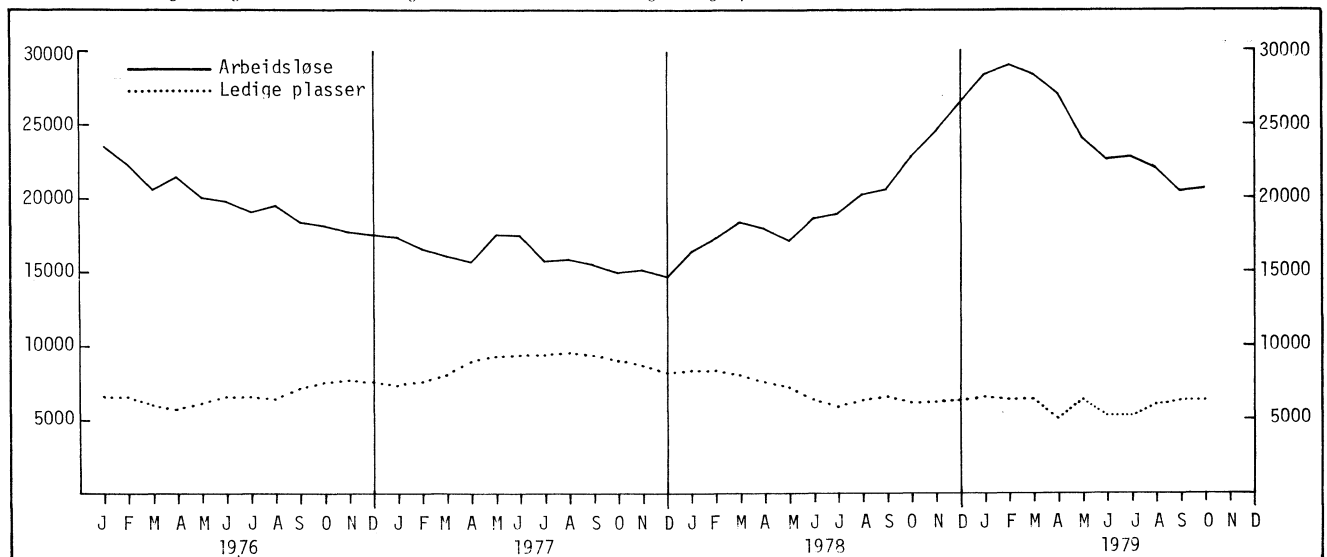
Figur 1. Sesongkorrigert produksjonsindeks for industrien (utenom oljeutvinning). 1975 = 100

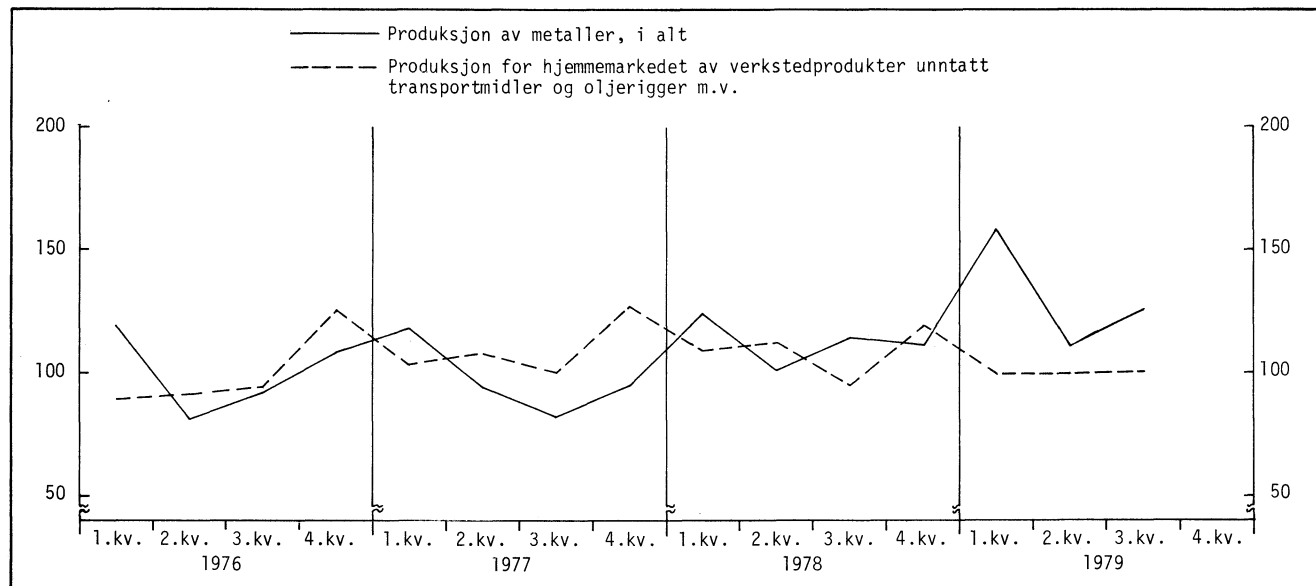
Figur 2. Sesongkorrigert indeks for produksjon etter anvendelse. 1975 = 100
Bergverksdrift, industri og kraftforsyning (utenom oljeutvinning)

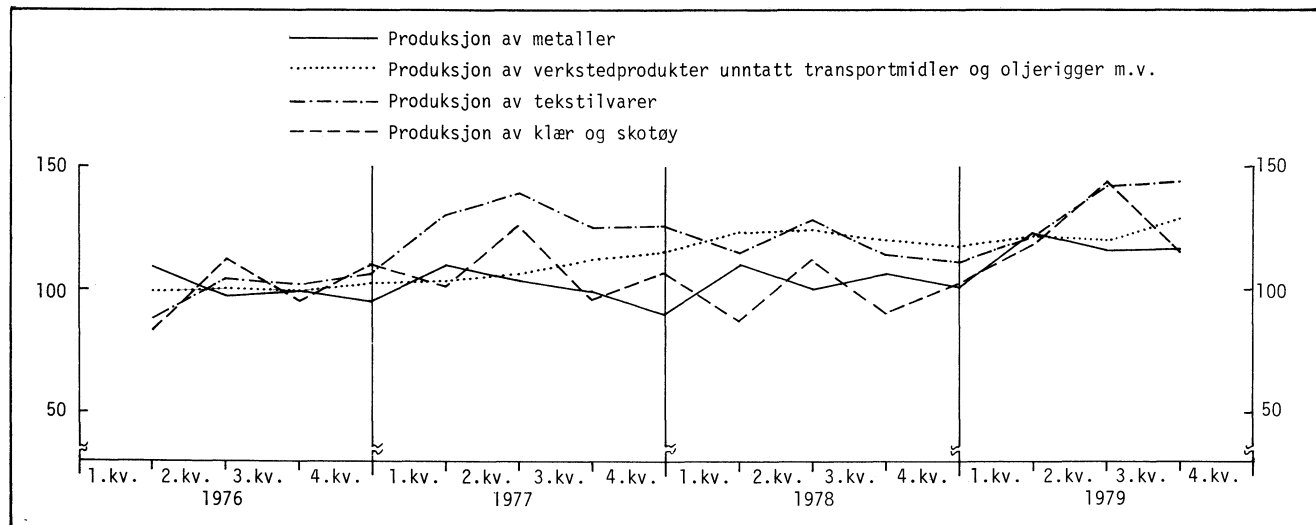
Figur 3. Arbeidsmarkedet
Sesongkorrigerte tall for registrerte arbeidsløse og ledige plasser

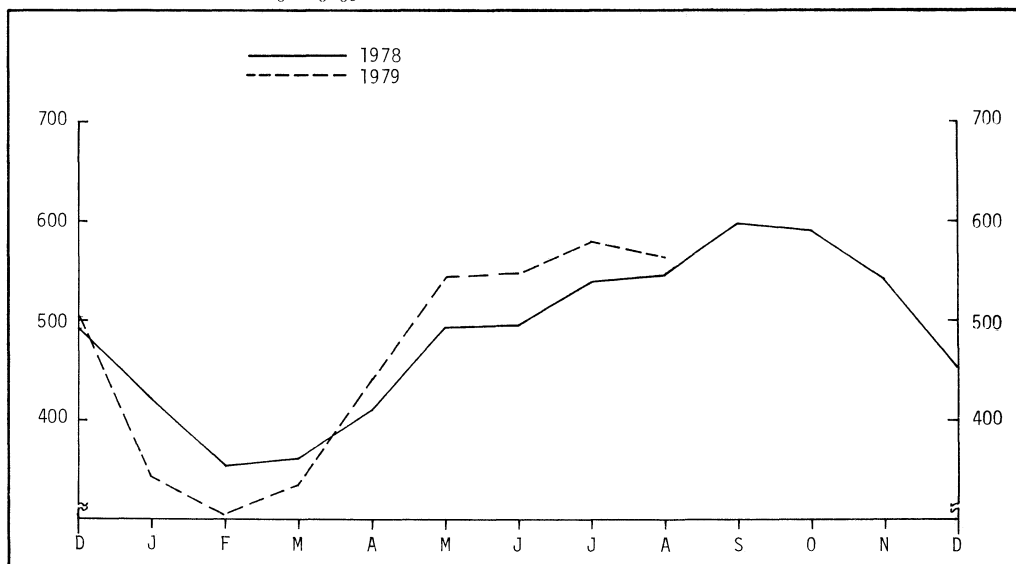
Figur 4. Verdi av ordretilgang. 1976 = 100

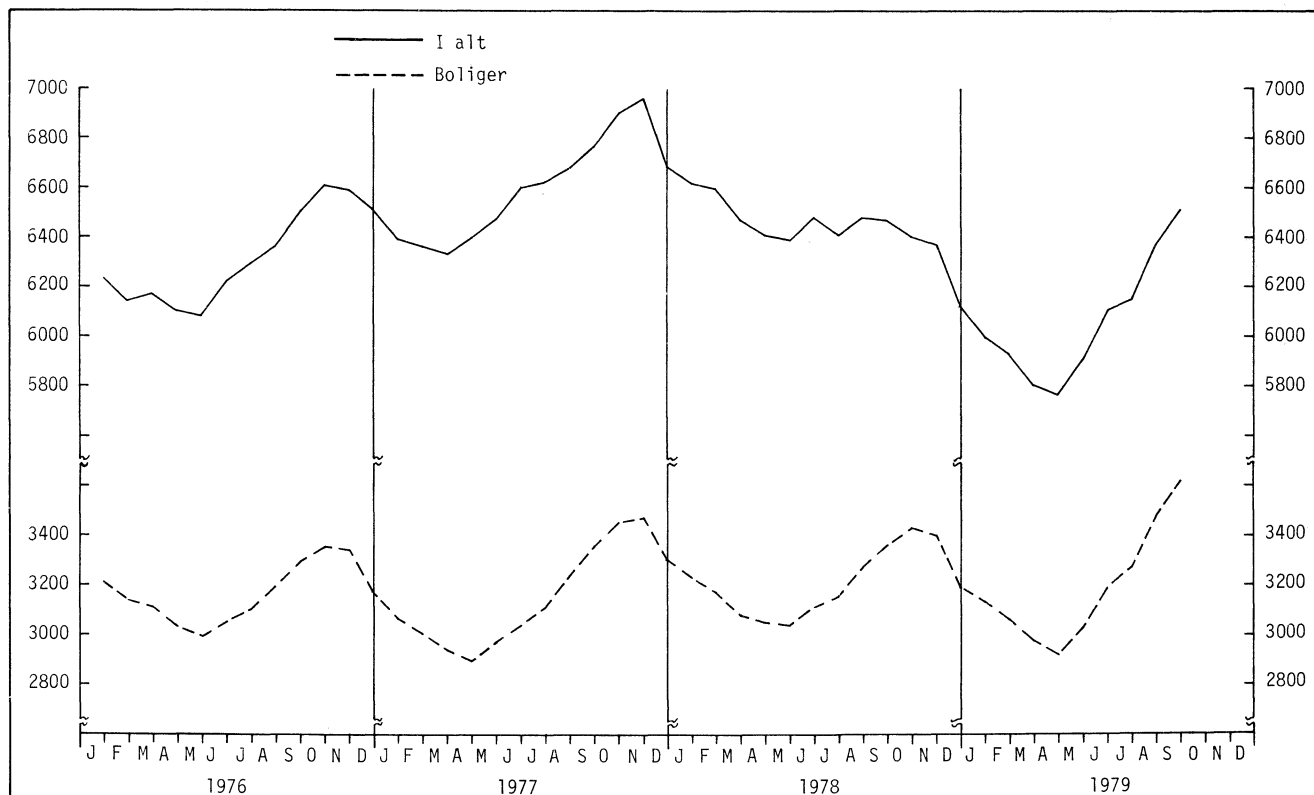
Figur 5. Verdi av ordreserve. 1976 = 100

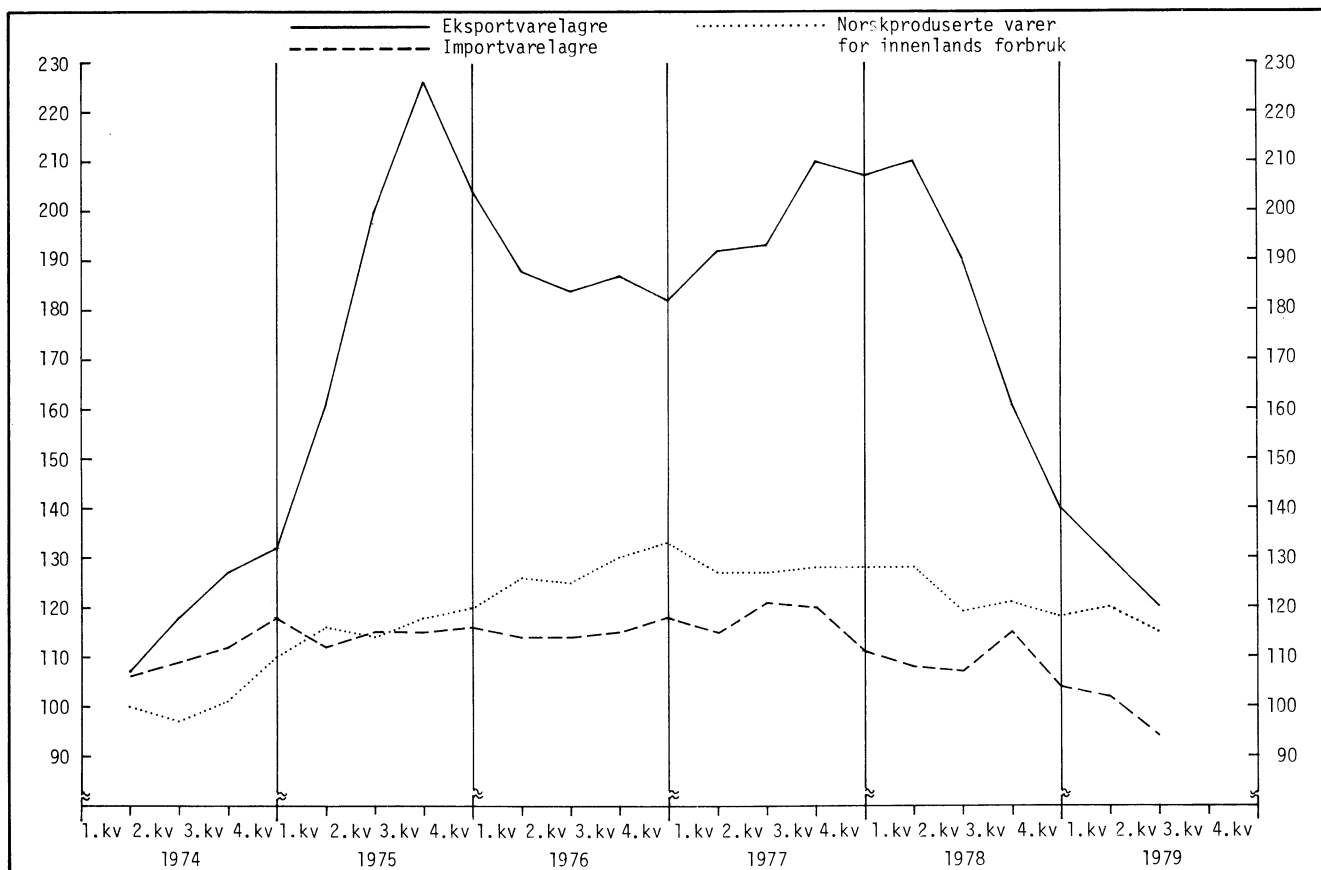
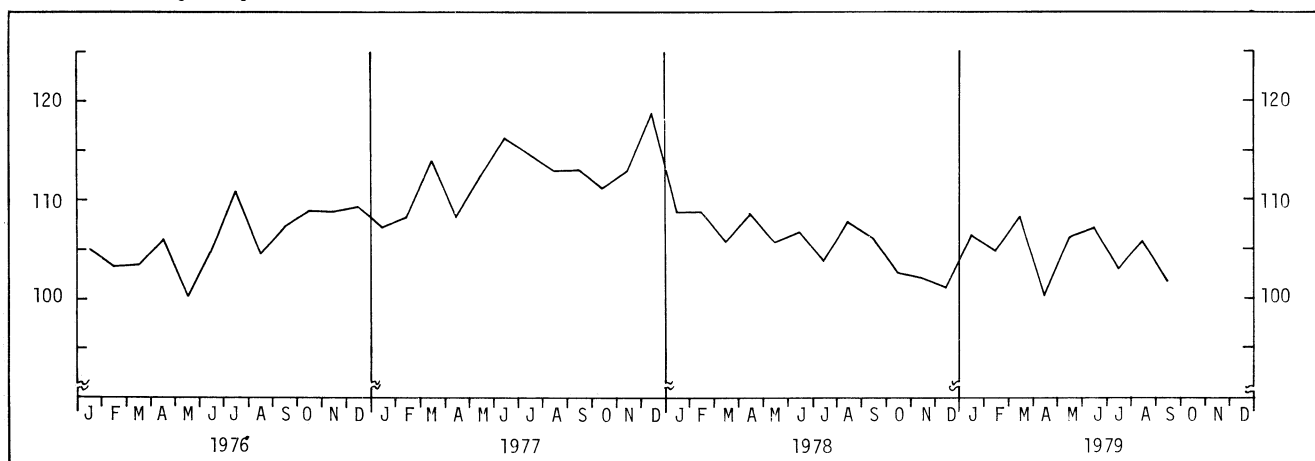
Figur 6. Bygg satt i gang. 1 000 m²
3 måneders bevegelig gjennomsnitt

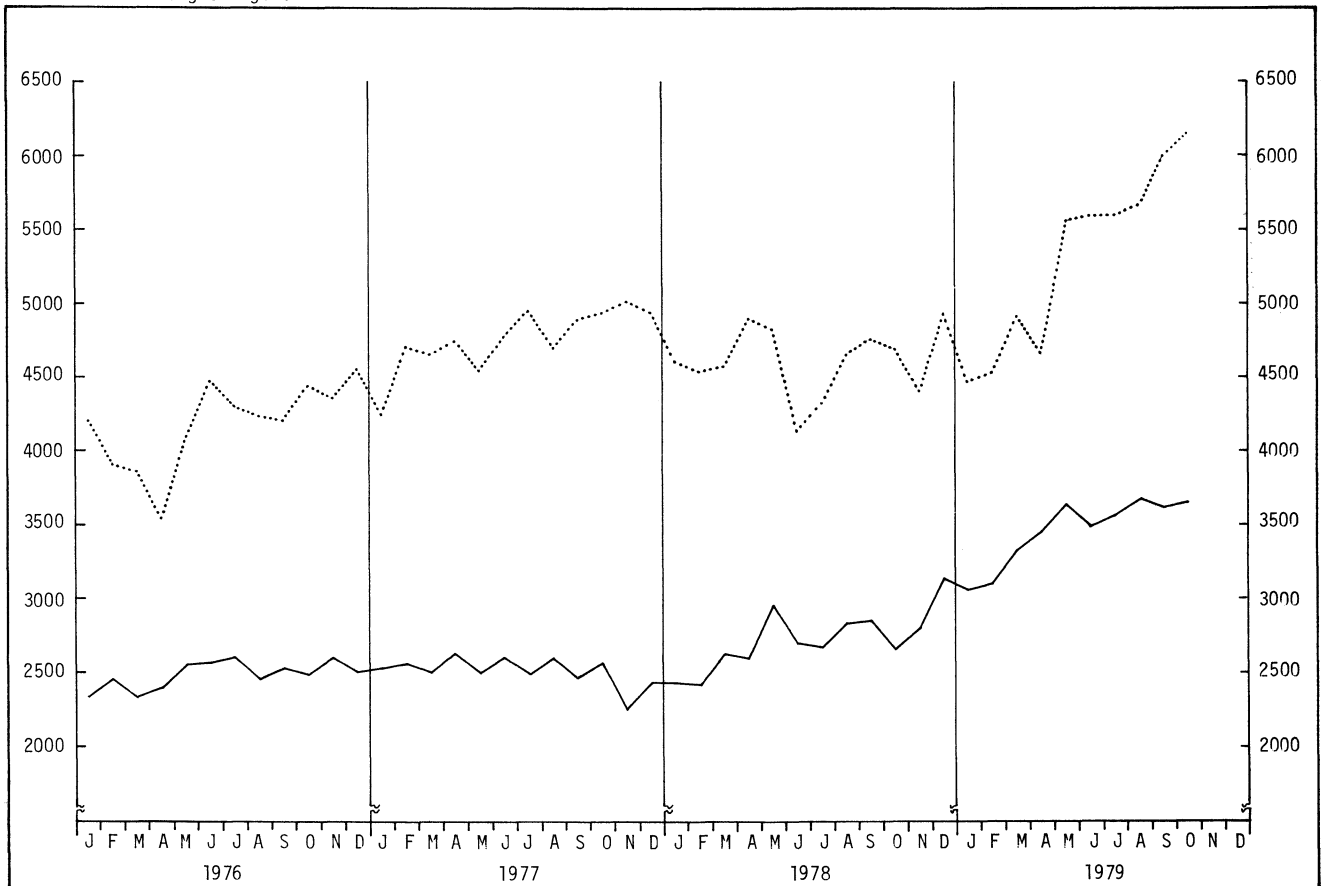
Figur 7. Bygg i arbeid. 1 000 m²

Figur 8. Lagervolum. 1970 = 100

Figur 9. Detaljomsetningsvolum.
Sesongkorrigert. 1975 = 100

Figur 10. Verdi av vareimporten (uten skip og oljeplattformer m.v.). Mill.kr. Sesongkorrigert .....
 Verdi av vareeksporten (uten skip, oljeplattformer m.v., råolje og naturgass). Mill.kr.
 Sesongkorrigert _____

Figur 11. Volum av vareimporten (uten skip og oljeplattformer m.v.). Sesongkorrigert .....
 Volum av vareeksporten (uten skip, oljeplattformer m.v., råolje og naturgass). Sesongkorrigert _____
 1970 = 100

